

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben Félévre 6 K, negyedévre 3 K — 2.
Máskor " 9 K, " 4 K 50f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprecht-paleta, földszint,
az udvarban hátul.

A nagy válság.

Zichy János a királynál.

Apponyi véleménye.

Bécsi tudósítók jelentése szerint újabb „alkotmányos” kísérletek lesznek. A legközelebb kihallgatandó magyar politikusok állítólag gr. Zichy János és gr. Khuen-Héderváry Károly. Előbbiről nem hiszszük, hogy bármire is vállalkoznék, ha nem kap olyan engedményeket, melyek a szövetséget ellenzők programját megközelítik. Utóbbi már sok rossz fát tett a tűzre, de még róla is annyi magyarságot tételezünk fel, hogy aztán a botrányos sértés után, melyet Magyarország ellen elkövettek, nem vállalkozik hóhérszerepre és nem teszi ki családját annak, hogy örök időkre a gyászmagyar-ság átka nehezedjék rája.

Hogy azonban előbb vagy utóbb ilyen gyászmagyar mégis fog akadni, az kétségtelen, mert mindig voltak Magyarországon emberek, akik nemzeti köntösben a nemzet ellen fordultak; sajnos, még muszkavezető magyar mágnások is akadtak. Hogy ki lesz? Ki tudhatná ma. Egészen mindegy, hogy kinek hívják. Békét nem hoz és a tökélyre vitt passzív rezisztenciának mindegy, hogy névleg ki vezeti az ügyeket; tényleg a fegyvertelen forradalom csak Ausztria és az általa követelt rendszer ellen irányul és az ördög sem törődik vele, hogy mi a neve annak, aki magát Ausztria kerekéhez tapasztja.

Gr. Zichy János a királynál.

Kitünően informált helyről jelenté nekünk telefonon munkatársunk:

Félhivatalosan is kijelentették tegnap, hogy a király fentartotta magának a döntést a koalíció vezéreinek a válasza dolgában, de ez nem jelenti az udvarnak a békére való hajlandóságát. Gróf Cziráky Béla valószínűleg tesz még lépést a korona megbízásából a koalíció felé, de ennek jelentősége nincs. Az udvar nem is akar megegyezést a koalícióval, hanem megy tovább azon az uton, amely felé az egész

válság alatt botorkált s amelynek a szombati kihallgatás volt a kiáltó mértföldmutatója.

Az udvar első újabb lépése gróf Zichy János kihallgatása lesz. A néppárt volt elnökét e hónap 28-ára rendelte magához a király s minden körülmények közt elvárja tőle, hogy a kezébe veszi a kibontakozás dolgát. Gróf Zichy János a királyi parancsnak kénytelen lesz engedelmessé válni, megteszi a kísérletet, de maga sem fűz annak eredményéhez reményt. Erről valószínűleg módja lesz még a hónap utolsó napján jelentést tenni a királynak, a kivel közölni fogja, hogy nemzeti engedmények nélkül nincs remény a kibontakozásra.

Ezután az udvar előtt két út áll: vagy Khuen-Héderváryt küldi az ország nyakára, vagy reaktíválja a Fejérváry-kormányt. Biztos helyről tudja tudósítók, hogy csak erről a két utról lehet szó. Hogy melyiket választják Bécsben, az jóformán közömbös az országra. Minden támadás erőltlenül fog visszapattanni a nemzeti ellenállásról.

A függetlenségi pártban.

A vezérbizottság mai ülése lassan mozgatja meg az érdeklődést. Fél 11 órára van hirdetve, de tíz óra már elmúlt, a mikor a nagy borszékekben csak három politikus vitatja meg az eseményeket. Az első gróf Apponyi Albert volt, a ki fél tíz körül eljött a pártkörbe. Csak reggel érkezett meg Bécsből s nyomban fölkereste Kossuth Ferencet, a kivel közölte a gróf Cziráky Bélával tegnap folytatott beszélgetés tartalmát. Utána Polónyi Géza jött el Gál Sándorral. Fél óránál tovább egyedül volt ez a három képviselő. Apponyi kitért a kérdézősködésekre elől:

— A vezérbizottság ülésén mindenről referálni fogunk. Addig nem vagyok felhatalmazva bárminemű nyilatkozatot tenni.

— Hát lehet egyáltalán remény? . . .

— Remény mindig lehet . . .

Közben megjött báró Bánffy Dezső is, a ki a léposón báró Kaas Ivorral találkozott. Kaas magából kikelve fogta el az újpárt vezérét:

— Hát kegyelmes uram, iga-

zán olyan csufosan történt a dolog? — Még csufosabban! — mosolygott Bánffy.

A pártkörben ezalatt a bécsi reminiscenciákról volt szó. Az egyik képviselő elmondta, hogy alig tettek a kocsijuk felé a Burg udvarán egy lépést, feléje ugrott egy fekete, csillogó szemű fiatal magyar:

— Kegyelmes uram! Hallatlan gyalázat történt! Elénekeljük a király ablaka alatt a Kossuth-nótát?

A vezérek csak nagynehezen tudták lecsendesíteni a felháborodást. Pedig nem is lett volna olyan különös veszedelem, ha a Burg udvarán vagy ezer ember ajkáról felzendül a Kossuth Lajos azt üzenté...

A hangulat nagyon éles és igen izgatott. Kézről-kézre jár egyik reggeli lap, a mely első oldalán a József ökle cím alatt keserű hangú, szenvedélyes verset adott ki. Gróf Apponyi Albert olvasta el először, de nem tett rá megjegyzést. Minél inkább telt azonban a pártkör, annál több olvasója volt a költeménynek, melyet később fel is olvastak nagy csoport előtt. A legtüzesebb strófáját meg is éljenezték. Ez így hangzik:

Itt az idő, rajta! Ha mi összetartunk
És újra megvillan diadalmas kardunk,
Kiverjük az ellent, kiverjük örökre . . .
Nem aláz meg többé földi ember ökle!

Beszélgetés Apponyi gróffal.

A vezérő-bizottság ma délelőtti értekezletét megelőzőleg lapunk munkatársa felkereste gróf Apponyi Albertet, aki tudvalevőleg hét órával később hagyta el az osztrák fővárost, mint Kossuth, Zichy, Andrássy és Bánffy.

— Találkozott még Excellenciád Cziráky Béla gróffal? — kérdezte munkatársunk.

— Nem találkoztunk. Attól fogva, hogy vele együttesen tanácskoztunk, nem láttam, — felelte Apponyi.

— És mitevő lesz most a koalíció?

— Azt a ma délelőtti értekezletünk fogja elhatározni. Mindenekelőtt behatóan referálni fogunk a Bécsben történekről s azután megvitátjuk a teendőket. — A bécsi audienca lefolyása nem lepett meg minket. Körülbelül tudtuk, hogy

Uj lap
jelent meg a
mely

„Ros Hásunu Ujsán”

cimet visel. Kapható a tulajdonosnál Grünfeld Mózes
üzletében és ugyanott mindenféle újvívi üdvözlétek nagy választékban haphatók.

Pente az üzlet csak délelőtt 11 óráig lesz nyitva.

ilyen lesz. Már megelőzőleg informáltak az iránt, hogy az audienciától semmi eredmény sem várható.

— Ha tudták az urak, hogy mi következik, miért mentek el mégis az audienciára?

— A királyi meghívást nem negligálhattuk. S hogy megjelentünk a felség előtt, alkalmat találtunk újra arra, hogy kijelentsük, hogy a koalíció eredeti, megállapított programjához föltétlenül ragaszkodunk.

— Excellenciádat eredetileg nem hívták meg az audienciára. Minek tulajdonítja, kegyelmes ur, hogy a felség pótlólag mégis meghívatta?

— Igaz, hogy eredetileg engem nem hívtak meg. S az is való, hogy ebben sérelem nincs. Hiszen csak a pártok vezéreit hívta meg a felség s én nem vagyok pártvezér. Való az is, hogy a meghívásomat Kossuth Ferenc eszközölte ki. Nem tudtam róla s természetes, hogy tiltakoztam volna ellene, ha tudok róla.

— A magánbeszélgetés során, amit Cziráky Béla gróffal folytattak, minő propositiókat tettek az uralkodónak?

— Az uralkodónak mi nem tettünk propositiókat. A találkozásnak elején hivatalosan és írásban átnyújtottuk válaszukat a korona pontozataira. Ezt a választ a sajtó már ismertette. Ennek átadása után hosszabban beszélgettünk Cziráky Béla gróffal, akit mindannyian régen ismerünk s neki elmondottuk a vélekedésünket a helyzetről a kibontakozást illetőleg; hogy ebből Cziráky gróf mit mond el a felségnek, mit nem, nem tudom. A mi közlésünk, a mi propositiónk szigoruan fedi a koalíció föliratát. Ez a felirat a mi bibliánk.

— Miből meríti Excellenciád azt a véleményt, hogy a helyzet nem kétségbeejtő?

— A helyzet — szerintem — súlyos, de nem kétségbeejtő és nem reménytelen. Az mindenesetre fontos és figyelemreméltó körülmény, hogy a korona nyomban azután, hogy Goluchowski gróf bejelentette, hogy vele, a nem magyar állampolgárral nem tárgyalunk, habozás nélkül magyar állampolgárt designált a velünk való tárgyalásra. Nekem erős hitem, nekem meggyőződése, hogy a felség végül igenis engedni fog a követelésünknek...

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Az ev. ref. főgimnázium ifjúsági gyülekezete 1905. szept. hó 24-én, vasárnap délelőtt 9 órakor tartotta alakuló közgyűlést a főiskola oratoriumában. Ahol a szép számmal megjelent tagokkal Páncs József imádsága után S. Szabó József főgimn. tanár, a gyülekezet felügyelő tanára

nyitotta meg az összejövetelt szép beszéddel, majd kifejtette az egyesület célját és munkásságra buzdította a tagokat. Azután a megalakulás következett. Elöljárók lettek: Debreceni István és Vásáry András 8. o. t. Presbiterek lettek a VIII. osztályból A. Nagy Sándor és Lévy Gyula. VII-ből Vértessy István és Mózes Sándor. VI-ből Bakos László és Major Sándor. V-ből Gorgei Márton és Huszthy Mihály. Diakonusok lettek a VIII. osztályból Mező Endre és Bánóczy Béla, a VII. osztályból Biró Zoltán és Szatmári Árpád, a VI. osztályból Vass Károly és Tüdős Endre, az V. osztályból Oláh Károly és Szele György. Az összejövetel énekléssel és imával végződött, amit Szabó István mondott.

A hittanszaki önképzőkör ülése.

Szombaton, f. hó 23-án tartotta a Hittanszaki Önképző Társulat alakuló közgyűlést. A népes közgyűlés tárgya egyedül a tisztikar megválasztása volt, mely a következőképp alakult meg. Elnök Papp László, senior. Alelnök Jóljárt István esk. felügyelő. Főjegyző Bán István 3 th. Aljegyző Mik-Imre 2. th. Választmányi tagok: Baróthy István 4. th, Varga Csongor 3. th., Sárközy Lajos 2. th. Erdőss Károly 1. th.

Elmaradt presbiteri gyűlés. Ugy volt, hogy a vasárnapi közgyűlésről elintézetlenül maradt tárgysorozat a presbitérium tegnap délután fogja letárgyalni. A közgyűlést azonban nem tartották meg, mert az egyháztanács tagjai határozatképtelen számban jöttek össze.

A felsőbb tanulók olvasó egyesületének választmánya megkezdte az idei működését. Tegnap d. u. gyűlést tartott, a melyben először is az egyesület vagyonát vette át a tavalyi tisztikartól. Elintézte aztán a lap megrendeléseket. Figyelemmel arra, hogy csak oly lapok kerüljenek olvasótermük asztalára, a melyeknek szellemük az akadémiai ifjúság szellemével teljesen megegyeznek. — Így történt aztán, hogy a „Magyar Szó” politikai napilapot kizárta a megrendelő lapok sorából. Egy nagyfontosságú dolog is nyert elintéztét a tegnapi gyűlésen. Az egyesület helyiségének ujonnan való berendezésére 1000 korona összeget szavazott meg a választmány, így aztán elérte annak a sok panasznak kikerülését, a mely eddig minden évben felmerült.

Az ev. ref. főgimnázium Önképzőkör vasárnap tartotta alakuló közgyűlést, amelyet dr. Csűrös Ferenc tanár ur vezetett. A tisztikar megválasztása a tagok óriási érdeklődése mellett folyt le, amelynek eredménye a következő: Elnök lett nagy többséggel Bánóczy Béla VIII. o. t. Alelnök Biró Zoltán VII. o. t., titkár Debreceni István VIII. o. t., főjegyző A. Nagy Sándor VIII. o. t., pénztáros Vértessy István VII. o. t. és aljegyző Bisánszky Ignác VII. o. t. lettek. Tagok száma mintegy 190. A gyűlés 11 óra után oszlott szét az elnök lelkes eljenzésével.

A főiskolai gyorsíró kör a múlt héten tartotta alakuló gyűlést. A tiszti kar a következőképp alakult meg: Elnök Zöld József 2 jh., főjegyző Venetianer Sándor 1. th., pénztáros Orás Géza 1. jh., aljegyző Szentpáli Zsigmond 1. jh. és könyvtáros Nyíri Kálmán 8. th. Választmányi tagok: Bán István, Vargha Csongor, Balogh Károly, Stole Ferenc, Nagy Sándor s Hoffmann Győző akadémiai hallgatók. A tagok száma 100. Az egyesület elhatározta az idei országos gyorsíró versenyek tartását.

A halápi ásatások.

Őskori leletek.

Debrecen, szept. 26.

A halápi ásatásokat szombaton délután a muzeumi bizottság kiküldött tagjai befejezték. Ezuttal Magyar János kaszálójában és a halápi telken folytak a régészeti ásatások. Magyar János kaszálója csaknem szomszédos Maurer Emil kaszálójával, ahol egy őskori telep maradványai után már a múlt tavaszon kielégítő eredménnyel kutattak.

Magyar János kaszálójában is szőlőtelepítéskor talált néhány szép és érdekes praehistorikus edény, kő- és bronzeszközök vezették a muzeumi bizottságot. E tany körül hosszú, széles homokhat terület, melyen a szántogató ekevas sok őskori cserepet forgatott fel. Természetesen néhány nap alatt 5—6 munkással igen kis részét lehetett felásni ennek a több holdas területnek. A dombhat északnyugoti lejtőjén mégis egy soros sík temetőt, délnyugoti és keleti lejtőjén pedig az ősember lakóhelyét találták meg a kutatók. A csontvázak alig 30—40 centiméter mélyen fektütek. Kivétel nélkül fejfel napnyugotra, de a szokásos mellékletekben igen szegények voltak.

A lakások helyein a kultur réteg sokkal mélyebbre 80—160 centiméternyire terjed. És 15—20 méter átmérőjű körben a domb sárgahomok talajától élesen elütő barna, sőt fekete televényes rétegek mutatják az ős ember lakásának helyét. E körön belül edénytöredékek és kőeszközök, konyhahulladékok bőségesen kerülnek elő; valamint faltapasz rögök is, amelyek valaha a cölöpökből és karókból mélyen a földbe épített kunyhók után maradtak fenn.

E telep lakosai változatosan, izléssel díszített, szabad kézzel formált és korongon is csinált formás edényeket használtak. Már abban a korban étek, amikor a mai Magyarország őslakói a bronzot, vasat és korongot egyformán ismerték. Erről a talált bronz és vas tárgyak (csüngő, tű és dárdahégy tanuskodnak. A Magyar-féle ős telep kora úgy látszik összeesik a Maurer Emil kaszálójában felfedezett telep korával. Ez a kor pedig megfelel a Kr. utáni első és második századnak, amennyiben a római kultúra hatása szemmel látható a tömegesen előforduló agyagmivességi emlékeken. A leletek legbecsesebbike pedig egy szinarany s ponccal kivert ékszer töredék.

Az ásatás vezetői egyidejűleg próba ásatást rendeztek a közellévő halápi telken is. Felásták tehát az 1650—1660. közt elpusztult Haláp helység templomának már régebben föld alá temetkezett alapfalait. Itt össze-vissza hányt csontoknál egyebet nem találtak; de fölmérték és lerajzolták az Árpádkorig visszavezethető kisedő templom falait. Továbbá felmérték és lerajzolták az ugyanezen homokhat déli végén látható, sajtószerű elrendezésű halom csoportozatot. A tizenkilenc halom közül egyet, a legnagyobbat keresztül is ásatták, a körül fekvő réti szintjeig, közel 3 méter mélységig. E sajtószerű csoportosuló halmok emberi kéz művének bizonyultak, de nem sírok voltak, hanem inkább táborhelyet alkottak s az ásatásnál jó mélyen lett újabb kori cserepekből következtetve, aligha régebbiek a török uralom századainál.

A felügyelők e halom csoporton eszközölt ásatással Pulszky Ferenc tanácsát követelték, aki az egyik szakművében ajánlotta, hogy a régész minden keze ügyébe eső halmot felkutasson s akár ér el eredményt, akár nem, tegyen jelentést arról az országos régészeti társaságnak.

Uj! Szabadalmazott **Kályhafesték mázak, Ezüst, Króm** vagy **Ólom** színben **Cserép kályhamazak** minden színben. Készítő tulajdonos **Debrecen, Kölcsey-u. 18. sz. lakik**. — Ára egy kis doboz 80 fillér, nagy doboznak 1 korona 50 fillér.

==== Egyedüli elárusítók ====
BÉSZLER és DÁVID
vaskereskedők **DEBRECZEN, PIAD-UTCA 7.**

VIDÉK.

Öngyilkos vén asszony. Nánásról jelentik tudósítónk: Özv. Eies Mihályné Kállai Jolán életének javarésztét, 71 esztendőit leélt. Előrehaladott kora miatt teher volt önmaga részére is, úgy hogy nem tudta bevárni közelgő halálát s tegnap kamrájában felakasztotta magát. Mire észrevették, már halott volt. Özv. Eiesné már egyszer öngyilkosságot követett el s felakasztotta magát, de akkor idejében észrevették tettét s megmentették az életnek, melyet most már véglegesen eldobott magától.

Megfojtott gyermekek. Szatmárról írják: Erdőszáda szatmármegye községben három fiatal leány hulláját fogták ki a Szamos folyóból. A nyomozás során megállapították, hogy a gyermekeket megfojtva dobták a folyóba. Édesanyjuk, Kalauz Jánosné hároméves fiával szintén eltűnt. A csendőrség szigorú vizsgálatot indított annak kiderítésére, hogy az anya is öngyilkos lett-e, vagy ő ölte meg gyermekeit. Nincs kizárva, hogy mindannyian bünténynek estek áldozatul.

Vasuti balesetek. Déváról jelentik: Marosillye állomás mellett a magyar délkeleti vasutnak egy tehervonata indult Lugos felé. Még ki sem haladt a vonat az állomásról, egy épületfával megrakott kocsi rakománya lecsuszott a kocsi közé, miáltal a kocsi kiugrott és a fővonal sínére borult. A kiskilott vonat magával rántott több kocsit, úgy hogy a forgalmat néhány órán át átszállással bonyolították le. — Ruttkáról jelentik: A ruttkai-északi személyvonat éjjel fél tizenkét órakor nekiment a Sztracsno állomáshól kiágazó mellékvágányról elszabadult négy teherkocsinak, amelyeket állítólag a nagy szél indított el. Az állomáson nem vették észre, hogy a négy teherkocsi a fővágányra jutott és ez okozta a szerencsétlenséget, amelynek következtében Reiner Richárd szerajevói törvényszéki bíró és Grünwald Mór alsókubinyi kereskedő meghalt, dr. Wachs Mór csásári ügyvéd és Holzmann csakai fakereskedő súlyosan megsebesült. A sebesülteknek a Ruttkáról előhívott vasuti orvosok nyújtottak segítséget. A mozdony erősen megsérült, egy személy- és egy teherkocsi teljesen roncsosá zuzódott. A pályát még az éj folyamán szabadabbá tették.

Vitrioldráma Budapesten.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, szept. 26.

Az Artézi szikvizgyár Egressy-ut 20. számú telepén egy kis kocsislakásban ma reggel szerelmi dráma játszódott le. Hegedűs Borbála 18 éves cselédleány vitriollal leöntötte és életveszélyesen megsebesítette Szász Márton kocsis fiatal feleségét, Filorek Veronát. Szász addig udvarolt a csinos leánynak, míg végre a módosabb Flore Veronát vette feleségül.

A hűtlenül elhagyott szerető bosszút forralt. Elhatározta, hogy elcsufítja hűtlen kedvesét, hátha elfordul tőle fiatal menyecske felesége s akkor visszatér hozzá. Elhatározását végrehajtandó, tavaly fölkereste Szászt és rövid szóváltás után végigöntötte vitriollal. A gyilkos mérge szerencsére nem érte a kocsis arcát, csak a jobb kezét égette meg jelentéktelenül. A mérénylet leányt akkor letartóztatták s elítélték. Szeptember 18-án szabadult ki a börtönből. Azóta nem hagyta nyugton az a gondolat, hogy míg neki bujdosnia kell az emberek elől, akik uton-utfélen ujjal mutatnak rá, addig Szász Márton boldogan él fiatal feleségével és kis gyermekeivel. Irigyelte a boldogságukat.

Hosszu, álmatlan éjszakák alatt megérelődött benne az az elhatározás, hogy

megismétli a merényletet. Ma reggel elment Szászék Egressy-ut 20. számú lakására s a kocsis távollétében annak fiatal feleségét öntötte végig a magával hozott vitriollal. A mérge pillanat alatt kiégette a boldogtalan teremtet jobb szemét. A mentők a Rókus-kórházba vitték, ahol reménytelennek mondták az állapotát.

A két szeme világát, ha netalán megélt is, mindenképpen elveszti. Hegedűs Borbála a merénylet után megszökött. Szász Márton reggel 8 órakor értesült felesége borzasztó sorsáról. Rögtön tisztában volt azzal, mi történt. Sejtette, hogy a leány vissza fog utazni Esztergomba. Kirohani tehát a nyugati pályaudvarra és sikerült is neki a merénylet abban a pillanatban elfogni, amikor az a vonatra akart szállni. Átadta a rendőrségnek, ahol letartóztatták.

HIREK.

Éjjeli posta.

A fumei hajórobbanás. A fumei hajórobbanásról Fiuméból a következőket jelentik: A Colomba M. olasz gőzhajón délnében tizenkét órakor robbant föl egy hordó. A Colomba M. 641 tonnatartalmú gőzhajó a minap érkezett Marseilleből kikötőnkbe. A hajó szénkéneget hozott hengeralku vas-hordókban. A szénkéneget ren kívül tüzveszélyes folyadék és egyébek közt a szőlőnek a filoxera ellen való befecskendezésére használják. A rakomány veszélyes voltára való tekintettel megtettek minden óvintézkedést és a dohányzás is szigorúan tiltva volt a hajón. Révkalauzok és rendőrök vigyáztak a rendre a hajó körül, mely csak két kötéllal volt a parthoz kötve, hogy arra az esetre, ha tűz ütne ki rajta, rögtön ki lehessen vontatni a kikötőből. A tengerészeti hatóság gőzdaruját és egy gőzcsónakját állandóan a közelben cirkált. A robbanáskor öt munkás dolgozott lent a raktárban, kik fejüket vesztve rohantak a fedélzetre, míg a raktárból sűrű füstfelhő szállt fel. A hajón általános lett a felfordulás. Mikor a nyugalom helyreállt, megállapították, hogy egy hordó felrobbant és szerencsére senkiben sem tett kárt. A révkalauzok a gőzfecskendővel és a hajó legénysége kézfecskendővel vizet fecskendeztek a raktárba, hogy a további bajnak elejét vegyék. Egy órai munka után eloltották a tüzet és a víz kiszivattyuzásához fogtak. — Megállapították, hogy a robbanást a gőzdaru hajtására szolgáló gép kazánjából kiáradó melegség okozta.

Ötszáz ezer koronás lépés. (Éjjeli expressz tud.) A hamburgi rendőrség táviratilag értesítette a budapesti kapitányságot, hogy Elhan Gyula hamburgi kereskedő onnan tegnap körülbelül 400.000 márká értékű ékszer elutalajdonítása után megszökött. Nincs kizárva, hogy Budapestre utazott. A rendőrség kézrekerítésére megtette az intézkedéseket.

A szeptemberi közgyűlés.

Negyven közgyűlési tárgy.

Debrecen, szeptember 26.

Debrecen város e hó 30-án tartja rendes közgyűlését, amelynek tárgysorozatát most készítette elő a városháza.

A közgyűlésnek 40 tárgya lesz s ezek között a legfontosabb lesz az 1906. évi költségvetés, melynek tárgyalásai legalább 1 teljes közgyűlési napot igénybe fognak venni.

A rendes poigármesteri, fő-

ügyészi stb. jelentéseken kívül a közgyűlésen fognak foglalkozni a bukott Fejérváry-kormány intő szövegével. A tanácsi javaslat az, hogy egyszerűen tegyék irattárba.

Vége közgyűlés elé kerül az Olajút rendezése is, melynek tárgyalásai, tervezetesei közel 100 év óta folynak.

Különböző drágasági pótléokra vonatkozó kérelmek mellett lesznek segélyezések is. Lesz három névszerinti szavazás is. Szabályrendelet módosítások is napirendre kerülnek és pedig a hordáriparra, utcáink s köztereink jobb járdával való ellátására s a sütő, cukrász stb. műhelyek jó karban tartására vonatkozó szabályrendelet módosítások kerülnek tárgyalás alá.

Egy pár törvényhatósági átirat mellett választás is lesz. Az iskolaszékekben megüresedett 2 bizottsági helyet töltik be választás útján.

A közgyűlés valószínűleg 2--3 napot igénybe fog venni.

A VÁROSHÁZARÓL.

A városházáról. Vecsey Imre főjegyző tegnap hazaérkezett hosszabb ideig tartó szabadságidejének eltöltése után Debrecenbe s elfoglalta hivatalát.

Az általános választói jog a tanács előtt. Abauj-Tornavármegye feliratot küldött a képviselőházhoz, amelyben sürgeti ugyan az általános választói jogot, de a jog gyakorlását feltétlenül a magyar nyelv ismeretéhez kötné és legfeljebb méltányos átmeneti időszakot szabna meg a nemzetiségeknek arra, hogy a magyar nyelvet elsajátítsák. A városi tanács hasonló szellemű felirat készítését javasolja a közgyűlésnek.

Drágasági pótlék. Ma holnap nem lesz a városnak olyan alkalmazottja, aki drágasági pótlékot ne kért és nem kapott volna. Most a sorompósok kérnek drágasági pótlékot a várostól s azt bizonyára meg is fogják kapni.

A kulturpalota építése. A muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőségének előterjesztésére tudvalevőleg 200.000 koronát vett fel a kultuszminiszterium költségvetésébe Lukács kultuszminiszter, amely évi 10.000 koronás részletekben esedékes a kulturpalota építésére szolgál. Az évi részletét már folyósította is a felügyelőség, de ezzel szemben biztosítani kívánván a teljes elérését, amelyre az összeg folyósítottatott átiratban kérte a városi tanácsot, hogy kulturpalota terveit megtekintés végett küldje fel hozzá. A városi tanács mai ülésében megkezdte a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelősége kérelmének, elrendelvé, hogy a mérnöki hivatal az év végéig készítse el az építési terveket és terjessze be a tanácshoz.

A körkemence építése. A városi építkezések olyan arányban indultak meg, hogy a körkemence téglatermelése nem elegendő és nem fedezi a szükségletet. Miután a házipénztárnak nagy anyagi haszna van abból, ha a város téglatermelése nagyobbított, azt javasolja a tanács a közgyűlésnek, hogy a körkemence céljaira kért 30.000 korona póthitelt szavazza meg.

A KÖZPONTI CIPŐ ÉS KALAP ÁRUHÁZ

tudatja a m. t. Hölgyközönséget, hogy alkalmi vétel folytán sikerült **300 pár** valódí franciá chevreauxbőr **CZÍPŐT** megvenni, melyeket míg ezen készlet tart

Debrecen, Dréher-söröző mellett

bocsájta a hölgyközönség rendelkezésére.

5 forintért

SZÍNHÁZ.

Ma, kedden B. bérletben

A király mulat.

Dráma 4 felvonásban.

Első Fuzero	---	---	Tornyai Lajos.
Triboulet	---	---	Békés Gyula.
Blanche	---	---	Szabó Irma.
De Saint-Vallier	---	---	Szilágyi Ernő.
Saltabadi	---	---	Deési Alfréd.
Maguelonne	---	---	Almássy Lola.
Clemént Marot	---	---	Szabó Gyula.
De Pienne	---	---	Krauszay Ernő.
De Gordes	---	---	Kondor Ernő.
De Pardaillan	---	---	Kiss József.
De Brion	---	---	Ungváry V.
De Monchenu	---	---	Gazdácska L.
De Montmorency	---	---	Mártonffy Jenő.
De Cotte	---	---	Sarkadi Vilmos.
De Le Tour Lengry	---	---	Katona Imre.
De Cosse asszony	---	---	Körösmézei M.
Berarde asszony	---	---	Sz. Gárdonyi T.
Egy nemes a királyné kíséretéből	---	---	B. Czenker R.
A király szolgája	---	---	Nagy József.
Egy orvos	---	---	Gajdszinsky P.

Katalin. A bérlőközönség első csoportja ma este látta először az új társulatot és szerencsére annyiban kedvezett nekik, hogy az operett személyzet egy jobb ensembléjét kapta prolognak. **Katalin** operett még a sikerültebb dalos előadások közé sorolható. A szereplők jobbja versengenek a babéért. Zilahy *Singhoffer* Vilma a címszerepben. Megjelenése ragyogással teljes, méltóságos, igazán fejedelmi volt. Káprázatos toalettjével kellemes meglepetést, felséges hangjával viharos tapsokat aratott. *Póti* Frida énekszámával éppúgy gyönyörűséget szerzett a közönségnek, csak a játékában nincs meg az a kedves biztonság, a melylyel szép hangja mellett szinpadai szereplését tökéletesíteni tudná. Van azonban benne lelkesedés, igyekezet, ambíció. Ennek jelét adja minden szerepében. Meg is lesz az eredménye. Akaratereje és törekvésében támogatni fogja a közönség szeretete, a melyre hamarosan érdemessé tette magát. Az operett előadásán még egy új énekesnővel ismerkedtünk meg. B. Koppán Margit mutatkozott be Annica szerepében. A megjelenése imponáló, organuma behizelgő, de hangja kis terjedelmű és gyöngy. Kellemesen lepte meg a közönséget Kiss József, a ki csak néhány taktust énekelt és már is mindenki a szinpadon kereste a nevét. Kíváncsian érdeklődtek, ki volt az, a ki pár taktussal is figyelmet tud ébreszteni. Ami a többi szereplőt illeti, hafeltűnést nem is keltettek, de igyekezettel voltak azon, hogy a középszerűsége felül emeljék az ensemblét. Ami az előadásban újból nem került el a közönség figyelmét, az a kórus bizonytalan s precíznek éppen nem mondható működése volt. Lehet, hogy a szállingózó s folyton szaporodó kórus nincs összetanulva s a hiba ebben gyökerezik. Ezen még tültekinthet a közönség. De kevésbbé azon, hogy a jelmezek keveréke valóságos tarka szinpaddá tette a Muzsacsarnokot. Az első felvonás nagy felvonulásánál még a katonák jelmezénél és felszerelésénél sem volt meg az egyöntetűség. Hiszünk, hogy ezen Zilahy Gyula igazgató rövidesen segíteni fog. Szükség is van rá, hogy segítsen. Mert hiába való lesz a szereplők nagy igyekezete, ha az illúzió csorbát szenved a kiállítás fogyatékosságán.

A színház 40 éves jubileuma. A debreceni színház 40 éves jubileuma lesz október 7-én. Ekkor lesz 40 éve annak, hogy a színházat megnyitották. A város a szinigazgatósággal együttesen — meg fogja ünnepelni az érdekes évfordulót s az ünnepi előadás előkészítésére kiküldött bizottság e hó 29-én, pénteken délután 3 órakor a városházán ülést tart.

Magyar szecesszió operája. A jelenlegi színház-idején első felében szinre került dr. Széll Kálmán debreceni szecesszió operája: *Lackfy!* Az opera minden isében magyar és egyes részletei szögora és énekre még az előadás előtt nyomatásban megjelennek.

A színházi dohányzó terem. Oláh Károly kultúrtafcos, színházi felügyelő árt a biztosítási társaságokhoz, miszerint engedjék meg, hogy a színházi cukrászdában dohányozni lehessen. A biztosító társaságok helyi vezértitkárai tegnap értesítették a tanácsot, hogy e kérelmet pártolólág terjesztették fel a központi igazgatóságokhoz. Így tehát valószínű, hogy rövid időn belül dohányozni lehet a színházi cukrászdában.

A színházi iroda jelentése. A színházi iroda a következő jelentést küldte be lapunkhoz: A jövő hét műsorában az a változás lesz, hogy a szombatra kitűzött „Faust” opera helyett „Hoffmann meséi” kerül szinre, ennek a változásnak az az oka, hogy a biztosító társulatoktól még nem jött meg az engedély az opera előadásokra, anélkül pedig szinpadunkon opera előadás nem lehet. A csütörtökre kitűzött „Erény utjai” című remek vigjátékban Almási Lola fogja ragyogtatni művészetét, de nem csak művészetét, hanem remek toilletjét is, melyre különösen nő közönségünk figyelmét előre is felhívjuk. Ezenkívül érdekessé teszi a darabot Zilahy briliáns szerepe, melyben az ő művészi egyénisége teljesen érvényesül. Főbb szereplők még Szakács Andor, Békés Gyula, Szabó Irma, Deési Alfréd, Kondor Ernő, Sarkadi Vilmos, Dinnyés Juliska.

A Színházi Ujságot, a mely a szinlapokat egész terjedelmében közli, a szinre kerülő darabok meséjét ismerteti, azonkívül bőségesen nyújt színházi híreket is, a Debreceni Ujság előfizetői havonként 20 krajcár kedvezményes áron rendelhetik meg.

Vakmerő rablótámadás.

Bátor leány.

Küzdelem az utonállókkal.

Debrecen, szept. 26.

(Saját tudósítónktól.) A rég elmúlt, de még mindig emlékezetben lévő hurkos világhoz hasonló eset történt vasárnap éjjel a Csapó-kert felé vezető uton. Két ember vakmerően állta az utját egy leánynak, aki a nőknél szokatlan bátor fellépésének köszönheti, hogy minden baj nélkül megszabadulhatott. Az utonállóktól éppen nem ijedt meg, hanem szembe szállott velök. Birokra kelt velük, az öklével hatalmas ütést is mért az egyikre. Dulakodás közben az egyik rabló óraláncát leszakította, mely most mint bűnjel a hatóság kezei közé került. A rablóknak sikerült ugyan elmenekülniök, de inkognitójukat aligha fogják sokáig megtartani.

A vakmerő rablótámadásról a következő részletes tudósításunk számol be:

Vasárnap éjjel kissé megkésve kocsin igyekezett lakására, a Csapó-kert I-ső járás 22. szám alá Keeskés Juliánna. Vendégságban volt a városban s az idő már későre járt, mikor elbucsuzott.

Körülbelül éjjeli egy óra lehetett, mikor kocsija a lakásukhoz vezető ut előtt

megállott. A leány leasókött, mivel a még hátra levő utat gyalogszarral akarta megtenni.

Alig tett azonban néhány lépést, mikor két sötét alak ugrott eléje s fenyegető hangon pénzt követeltek tőle. Keeskés Juliánna egy pillanatra megrémült és futásban akart menekülni keresni.

Az első pár lépés után belátta, hogy ez lehetetlen, mert a rablók menekülő utját elállották. Most már lelővéssel fenyegették a menekülni igyekvő leányt, ha pénzt azonnal át nem adja.

Válságos helyzetében Keeskés Juliánna bámulatos bátorságot tanúsított. Kezével védekezve derekasan ellentállott a rablók támadásainak. Védekezését úgy intézte, hogy hátrálásával folyton lakása felé közeledjék.

Ezt szerencséjére el is érte a kétségbeesetten zörgetett az ajtón. A rablók látva, hogy áldozatuk kisiklik kezeik közül, utolsó kísérletre szánták el magukat. Együttes erővel támadtak a leányra, a ki minden erejét összeszedve védekezett. Kezét ökölbe szorítva, hatalmas ütést mért az egyik rabló arcára. Valami melegség öntötte el a kezét, melyről csak később győződött meg, hogy az vér volt. Kezével önkéntelenül hadonászott, miközben letépte támadójának óraláncát.

Ebben a pillanatban kinyílt a kapu ajtó s a leány egy ugrással eltűnt támadói szemei elől. Ott bent vette csak észre, hogy kezében görcsösen szorított egy vastag fonott ezüst óraláncot, mely a kiállott izgalmak egyedüli bizonyítékaként nála maradt.

A veszteséget később a rablók is észre vették, mert kevés idő múlva visszatértek a ház elé s lámpa fény mellett keresték a láncot. A halvány fény, mely arcukra vetődött, elegendő volt ahhoz, hogy a leány lelkébe örökre bevésszödjenek.

A vakmerő támadásról jelentést tettek a csendőrségnek, mely a nyomozást megindította. A vakmerő tettet állítólag egy, a börtönből nem rég kiszabadult fegyenc követte el.

UJDONSÁGOK.

* **Igazgatósági ülés.** Az ipartestületi betegsegélyző pénztár igazgatósága tegnap délután folytatólágos ülést tartott, melyen Zelinger Ede elnöklete mellett a vasárnapról elmaradt folyó ügyeket intézte el.

* **Esküvő.** Földváry Mór ma délután a Péterfia-utca 11. sz. háznál tartja esküvőjét Nuszbaum Mayer kereskedő bájos leányával, Jolán kisasszonnyal.

* **Verseny-galamblövésezet.** A lövészegyesület jövő hó 8-án tartja meg a nagyerdei sporttéren a galamblövész-versenyt. — A verseny délelőtt 9 órakor kezdődik s tart délután 1 óráig. Egy órai szünet után folytatni fogják, míg befejezést nem nyer. A versenyre 10 drb tiszteletdíjat tüztek ki, köztük van a debreceni urhölgyek dija is. A verseny iránt élénk érdeklődés mutatkozik nemcsak városunkban, hanem messze vidéken is, honnan már eddig is több mester galamblövész jelentette be részvételét. A bemenet szabad.

* **A vármegye közgyűlése.** Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága e hó 29-én, pénteken tartja ősi rendes közgyűlését. A közgyűlés több oldalra terjedő tárgysorozata 161 ügydarabot tartalmaz. A fontosabb tárgyak között ott szerepel egész sereg miniszteri leirat. Elintézés alá kerülnek: Fejérváry miniszterelnök és Kristóffy belügy-

Már megérkeztek az őszi férfi, női és gyermek Cipők Glück Ede

legnagyobb cipő-áruházában Debrecen, Piac- és Kossuth-szerek, a kistemplommal szemben

miniszternek a katonai és adómegetadásra vonatkozó megsemmisítő határozatai. Továbbá a vármegye jövő évi költségvetésének előirányzata. Vámszedési ügyek, Tiszacsépe kölesönfolyamodványa, a jegyzők nyugdíj-szabályzata stb. még igen számos nagyfontosságú ügydarab.

* **Békkeltetések.** Az ipartestület békkeltető bizottsága e hó 29-én, pénteken délután 3 órákor rendes ülést tart, melyen Vetéssy Béla elnökle mellett folyó ügyeket tárgyal.

* **A Debreceni Munkás Dalegyület** működő tagjait fölkérem, hogy a keddi gyakorlati órák fontos ügyek megbeszélése végett pontban 8 órákor szíveskedjenek megjelenni. Horkay Lajos elnök.

* **A katolikus ifjúsági egyesület,** amely a társadalmi életben működő ifjúságot gyűjti maga köré, a jövő héten már megtartja alakuló közgyűlését. Az előzetesen kibocsátott felhívási ívek ugyanis nagyon szép eredményt teremtettek s a tagokul jelentkezők száma eddig 289-et tesz ki.

* **Tűz a Csap-utcán.** Könnyen végzetessé válható tűz keletkezett tegnap a Csap-utca 18. számú háznál. Este fél 11 órákor ugyanis Fülöp Ignác üzletében eddig ismeretlen okból tűz támadt, mely nagy veszedelmet rejtett magában, mint-hogy az üzlet telve volt oltatlan mézszel. Szerencsére a tüzet idejében észrevették s a gyorsan kivonult tűzoltóság néhány perc alatt elejét vette a fenyegető veszedelemnek. A tűz mindamellett a bolt nagy részét elpusztította.

* **Tegnap halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Majoros Zsuzsanna ref. 11 éves, ifj. Tózsér Ferenc ág. ev. 22 éves, Sz. Kis Mária ref. 37 éves, özv. Pál Alajosné r. k. 90 éves, Balla Julianna ref. 5 napos.

* **Drága multság.** Napokkal ezelőtt Dári István Veres-utca 17 szám alatti lakos zsebéből megmagyarázhatatlan módon eltűnt háromszáz korona. A megkárosított ember a rendőrséghez fordult nagy bajával, mely hamarosan megfejtette a rejtélyt. Dári, mikor pénze eltűnt, két barátjával mulatott, akikről gyanították, hogy részük lehet a pénz eltűnésében. A gyanu nem volt alaptalan, mert mint ők maguk is beismerik, Dáritól husz koronát elloptak. A többitől azonban nem akarnak tudni semmit. Allításuk szerint Dári a többi pénzt velük mulatta el.

A „Hungária” kávéházban minden nap zene-estély.

* Kézimunka hozzávalók, Congre, Canava, plüsch, bársony Bartha üzletében kaphatók.

* **Ideálja a szappanoknak a Szabó-féle pármái ibolya szappan.** Rendkívül kellemes ibolya illata s bőrfinomító hatása országsszerte ismeretes. Darabja 80 filléért kapható Debrecenben Márton Gyula, Borsos Kata, Kontsek Géza, Kontsek Kornél, Tóth Kálmán, Benyáts Emil, Békés Lajos, Kálnai Lipót, Fenyő Sándor, Komlóssy Lajos és Mentze Henrik kereskedésében és valamennyi gyógyszerertárban. Hajdu-Szoboszlón Körner Béla üzletében.

* **Esernyő különlegességek** legnagyobb választékban Barthanál kaphatók.

* **A híres Hajdusági bajuszpedrő,** csodahatását külföldön is elismerik, mert bajusznövesztő hatása meglepő gyors. — 1 doboz 50 fillér. Kapható Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél, Debrecen, Kossuth-utca 8. sz. „Aranygyezaru” gyógyszerertár.

* **Illatszert, szappan, tolett-cikkek** rém-olcsók Bartha Istváni üzletében.

* **Iskolai növendékek részére** a legelőnyösebb bevásárlási forrás, u. m. legújabb vaszon fedetű fűzők, valódi O. O. Richter-féle és magyar gyártmányú körzők, rajzlapok és rajztűk, vonalzó, rajzablak, dörzságyú, tubus és gombfőzők, valódi kínai fűzők, iskolai táskák, legjobb zseb-írók, tollnyelők, tollkészek legjobb minőségben és feltűnő olcsó árakban. **Iskolakönyvek bekötése:** egész vásonba, névbenyomással, darabonként 40 fillér, felvászónba, papírkötésbe 20 fillér **Pengráó Géza** papíráru gyári raktárában, Debrecen, Piac-utca 7., Bika szálloda mellett.

* **Női övök, kiegészítők, arcfátylak** Bartha üzletében legolcsóbbak.

* **Hölgyeknek, uraknak, kislányoknak és újszülötteknek** legjobban kedvelt beszerzési forrás a szükségleteik fedezésére **Mentze Henrik** újdonságok áruháza, Piac- és Szent Anna-utca sarkán. Nagy választék: iskolai és kiegészítők, gyermekjátékok, háztartási cikkek és műiparú különlegességekből, olcsó, szabott ár mellett.

* **Antidol a legjobb gyógyszer:** fejfájás, ideges fejfájás, nátha ellen. A szert nem kell bevenni, egy pár csepp a tenyérre eldörzsölve s a használati utasítás szerint belélegzve: azonnal megszűnteti a bajt. Sok ezer ember használja minden nap s mindenki jól mond róla; kérdezzé ismerőseit, hogy használta-e már az Antidolt? Egy üveges cső ára 1 korona 20 fillér; 35-ösör mulaszthatja el vele fejfájását Debrecenben kapható: **Mihalovits, Grósz Nagy Ferenc, Muraközy, Tóth Béla, Balázs Ödön és Radakovits Géza** gyógyszereszek áruházánál.

Zürzavaros helyzet.

Forradalmi hangulat a fővárosban.

Véres összeütközés.

Éjjeli távirat.

Szept. 26.

(Saját tudósítónktól.) A hangulat egyre izzóbb lesz, a kedélyek nem csillapodnak. **Hevesvármegye** állást foglal a királyi eljárás ellen, egy fővárosi költő költeményét forradalmi tendenciájáért lefoglalták, a lapnak, melyben a költemény megjelent, — összes megtalálható példányait elkobozták. A Ferencvárosi polgárok megtámadták a nemzetköziségükkel tüntető szocialistákat, kik közül sokakat három mentőkocsi szállított el az összeütközés színteréről.

Éjjeli távirataink a következők:

Hevesvármegye a királyi program ellen.

Hevesvármegye mai közgyűlésében a következő határozatot hozta:

A koronás király szent és sérthetetlen lévén, arról a fogadtatásról, melyben a nemzet vezetőit részeltette, — ezuttal nem szólunk, de hazafias kötelességünknek tartjuk, hogy a képviselőház többsége és így a nemzet nevében a királyi meghívásra Bécsben megjelent vezéreket változatlan bizalmunkról értesítjük, őket a hazánk függetlenségével, ősi alkotmányával és a nemzetnek törvényesen megnyilatkozott akaratával össze nem egyeztethető királyi program el nem fogadásáért üdvözljük s alkotmányunk védelmében további kitartásra felszólítjuk. Mi ősi alkotmányunk biztosítása érdekében a legerősebb küzdelemre és a legnagyobb szenvedésekre is készek vagyunk.

A magyar vezényező képtelenség.

Czirákya ma Bécsből Pozsonyba utazott, mint a ki küldetését, — ha passzió módon is, — befejezte.

Az ellenzéki pártok vezetői Czirákya elé terjesztették a Thaly-féle katonai formulát, a mely szerint a magyar nyelv egyelőre csak a huszár ezredében hozatnék be.

A király erre a tervre vonatkozólag kijelentette:

— Ez is a képtelenségek országából való.

A vezérőblizottság ülése.

A vezérő bizottság ma ülést tartott, a melyen Kossuth Ferenc referált bécsi utjáról.

A bizottság egyhangulag a következő határozatot hozta:

A vezérő bizottság elismeri és méltatja a meghívottak böles és hazafias eljárását. Elénken sajnálja, hogy a király által meghívott államférfiak, akik az országgyűlés többségét képviselték és a nemzetnek is vezetői a közügyekben, meg nem hallgatattak. Megbotránkozással kárhoztatja a bizottság azokat, akik a királynak ilyen irányban tanácsot adtak s helyesli, hogy a vezérek Goluchowskyval nem tárgyaltak. Teljes meggyőződéssel helyesli a bizottság, hogy a király által átadott pontokat, mint alkotmányunkba ütközőket a vezérek további tárgyalásokra alkalmasoknak nem nyilvánították.

Tüntetés és véres összeütközés a fővárosban.

Ma nagy közönség tüntetett a fővárosban a függetlenségi pártkör előtt az egyesült ellenzéki pártok mellett.

A nemzetközi szocialisták erre ellentüntetést akartak rendezni, de a polgárság szétzavarta őket.

Ekkor mintegy 100 kőművesből álló szocialista-csoport verődött össze s botokkal felfegyverkezve felvonultak a Marsilles hangjai mellett. Véletlenül 300 ferencvárosi polgár jött velük szemközt, akik megtámadták a szocialistákat s véresre verték őket. Kizárólag csak szocialisták sebesültek meg s három mentőkocsi szállította el a színterről a sebesülteket.

Mi lesz.

Ziobhy János gróf ma a legkomolyabb formában kijelentette, hogy ő egyáltalán nem kapott megbízatást a királytól s egyáltalán nem tud arról, hogy az ő nevét kombinációba vették volna az udvarnál a válság megoldását illetőleg.

A Neues Freue Presse azt hiszi, hogy újból Fejérváryt és kabinetjét bízzák meg a kormányzással. Ez esetben azonban a királynak a Fejérváry-kormány összes előter-

Megszűnt a drágaság!

1000 pár különböző **CZÍPŐT** sikerült egy tömegben nagyon olcsón megszerezni és azokat a míg a készlet tart **hámulatos olcsó poton árakon** árusítjuk el. Női Chevreauff és Box fűzős /rt 3-75-től kezdve. — Tisztelettel: **NEUMANN TESTVÉREK** A TISZA-PALOTÁBAN

jesztéseit el kell fogadnia, tehát az általános titkos választásra vonatkozó javaslatot is.

Más hírek szerint a király *Wekerle Sándort* a napokban kihallgatáson fogja fogadni.

Az egyesült ellenzéki pártok közös ülése.

Az egyesült ellenzéki pártok október hó 3-án közös ülést tartanak. Általános a nézet, hogy erre a gyűlésre minden egyes képviselőnek meg kell jelennie. E gyűlésen tiltakozni fognak az alkotmányselelem ellen.

Lefoglalt felségsértő költemény.

A *Független Magyarország* című fővárosi lapban ma egy költemény jelent meg *Petur bán* aláírással. A költeményben a rendőrség lázítást és felségsértést látott s ezért a lap összes megtalálható példányait elkoboztatta.

TÁVIRATOK

A kassai katonai vérengzés.

Kassa, szept. 25. A kassai katonai vérengzés ügyében a hadbírósg minden módon azon mesterkedik, hogy a tiszteket tisztázza, úgy, hogy azok vagy felmentessenek, vagy csak kevés büntetést kapjanak. A polgári tanukat összehíve beszéléssel vádolják s csak a tisztek vallomását teszik mérvadónak, akik tagadják, hogy azzal a szándékkal mentek volna a szerkesztőségbe, hogy ott vérengzést kövessenek el.

Titkos tanácsosok fogadása.

Bécs, szept. 25. Ő felsége ma délelőtt fogadta a következő újonnan kinevezett titkos tanácsosokat: *Báró Lilien* udvarnagyt, *Dessowitz* altábornagyt, *báró Steininger* altábornagyt, a pozsonyi 5. hadtest parancsnokát, *gróf Csáky váci* püspököt, *Thuróczy Nyitra* megye főispánját, *báró Bienert*, a kultuszminisztérium vezetőjét és *gróf Auersberg*et, a kereskedelmi minisztérium vezetőjét. Az újonnan kinevezett titkos tanácsosok ma tették le esküjüket.

Oroszország nem kapott kölcsönt.

Páris, szept. 25. *Witte* ma itt több százmillió kölcsönt akart kötni, de minden vonalon visszautasításra találtak ajánlatai.

Szociálisták gyűlése.

Ó-Becse, szept. 25. Tegnap Ó-Becsen az újjászervezett szociáldemokraták látogatott népgyűlést tartottak. A gyűlés szónoka *Magyar Gyula* (Budapest) az általános titkos választójog érdekében szól és nagy tetszéssel fogadott beszéde után a gyűlés határozati javaslatot fogadott el a választói jog érdekében. A határozati javaslatot megküldték az összes ellenzéki vezéreknek. — Délután *Bács-Földvár*on tartottak gyűlést az újjászervezett szociálisták ugyancsak a választói jog érdekében. Mind a két gyűlés zavartalanul folyt le.

Witte hazatérése.

Pétervár, szeptember 25. A legfelsőbb kormánykörökben hirtelen jár, hogy *Witte* hazaérkezése után nem kap grófi címet, csupán az *András*-renddel tüntetik ki. Különben a béke felett itt nincsenek valami nagyon elragadtatva és a békét nem tekintik szilárdnak. Ezért mértékadó körökben, mint

a björkői császártalálkozás eredménye, a Németországgal szemben való erős rokonszenven nyilatkozik meg, amely erősebben fog megnyilatkozni, mielőtt *Iszowsky* végleg Berlinbe megy nagykövetnek Kopenhágából. *Witté*-től azt remélik, hogy a cárnál történő fogadásnál energikusan fel fog lépni annak érdekében, hogy a zsidók letelepedési korlátozását megszüntessék. Azt hiszik, hogy ez semmi különösebb nehézségekbe nem fog ütközni a cárnál.

Nagy vasuti szerencsétlenség.

Ruttká, szept. 25. A *Ruttká*-zsolnai vonalrész egyik személyvonata *Sztrecsno* állomás mellett összeütközött 4 teherkocsival. Az összeütközés olyan heves volt, hogy az utasok közül *Reiner Richard* szerajevói törvényszéki bíró azonnal meghalt, ugyancsak *Grünwald Mór* alsókubinyi kereskedő is. Többen súlyosan megsebesültek köztük életveszélyesen egy csatai ügyvéd s egy csatai fakereskedő.

A szerbek és a porta Boszniában.

Szerajevó, szept. 25. E hónap közepén a porta a plevljei szandzsákbán is elrendelte az adók fölemelését és megváltoztatta az adók behajtásának módját. A szerb lakosság e rendszabályok ellen adómegtagadásokkal felelt. A plevljei mutessarif, *Szulejman* basa tábornok erre a község tizenhárom legöregebb emberét elfogatta és fogdába vetette. Ez az eljárás kimondhatatlan elkeseredést idézett elő a szerb lakosság körében. A fegyverképes férfiak összegyűltek és bandákra oszlottak, hogy erőszakkal megakadályozzák az adók behajtását. — Ausztria-Magyarország beavatkozásáról a tisztán török belügyben egyáltalán szó sem lehet. A mozgalom semmi tekintetben sem irányul a plevljei szandzsákbán állomásozó osztrák és magyar csapatok ellen, amelyek a semlegességet a legszigorúbban megőrzik.

Az orosz forradalom.

Baku, szept. 25. (Pétervári Távirati Ügynökség.) Az örmények és tatárok között a béke helyreállt.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Gondnokság.** A debreceni törvényszék *Fekete Bálint* 48 éves, református vallásu, hajduböszörményi csendőrmestert gondnokság alá helyezte.

§ **Szivarokat lopott.** Elek Imre többször büntetett fiatal tolvaj április végén behatolt a *Schwimmer Lipót* hajduböszörményi korcsmájába, ott feltörte a faliszekrényt s az ott talált néhány szivart és cigarettát ellopta. A korcsmáros, ki épen akkor lépett be, mikor Elek távozni akart, nem bírta elfogni a menekülő tolvajt. Rablásnak tekintendő lopás büntetével vádolva, tegnap állt az esküdtbírósg elé Elek Imre. A tanácsban *Szűts Miklós* dr. elnök, *Oláh Miklós* dr. és *Tatay Ferenc* bírák foglaltak helyet. A vádlott töredelmesen beismerte bűnét. *Szabó* alügyész vád- és *Borzsovay Jenő* dr. védőbeszéde után, az esküdték igazmondása alapján, a törvényszék egy évi börtönrre ítélte Eleket.

A vallomás.

(Folytatás.)

Azok, kik oly képzettségű, oly műveltségű, oly kedves lényű, fényes tulajdonokkal bíró férfit, mint *Legényei* volt, olyan tetteire, mint az itt kérdéses, egyáltalában képtelennek tartottak, e véleményükben *Legényei* biztos, nemes fellépése által csak még jobban megerősödtek.

Azok, akik *Legényei*ben már eleve is a bensőleg megromlott gonosztevért vélték megismerni, megnyerő fellépését, *Alcának* és

tettesének tartották s így ezek is csak megerősödhetek előítéletükben és ellene táplált gyanujukban.

A közvélemény tehát már eleinte határozottan meg volt osztva.

Legényei nyugodt, barátságos mosollyal fűződött, melyet meleg kézzorítással viszonztam. Köszönet neked barátságodért, suttogta felém. Egész reményemet benned helyezem; te nem fogod meghazudtolni!

A vádnak felelőválasza után, mely *Smith Vilmoson* megkísérlett gyilkosságra, másrészt *Rochester Aurélia* kisasszony ellen elkövetett és végbevitt gyilkosságra hangzott, *Legényei* a bíró kérdésére, bűnösnek érzi-e magát, határozott, nyilt szívű „nem” mel felelt. Meleg, meggyőző szavakkal esett el azután az egész viszonyt, melyben *Rochester* családjához állott, ugyancsak tízes szenvedélyvel *Rochester* leánya iránti őszinte szerelmét; bevallotta, hogy vele titkon jegybe kelt s szándéka volt, csak vele, mint hitvestársával hásiába, Magyarországra örökre visszatérni s végre megható fájdalommal írta le a kimondhatatlan, mély fájdalmat, melylyel őt forrón szeretett *Auréliájának* váratlan halála illette. E halálról azonban s miként történt az egész, határozottan állította, hogy mitsem tud. A szerencsétlen eseményt, a mennyire részese volt s úgy róla tudnia kellett, következőképen beszélt el: *Midőn* *Rochester* kisasszonnyal a romnál a parkban bizalmas beszélgetésben voltam, egyszerre egy férfi lépett elé, kiben *Smith Vilmosra* ismerünk. En jól tudtam, hogy *Smith* az öreg *Rochester* részéről *Auréliának* férjül volt szánva: de ismertem másrészt *Auréliá* legyőzhetetlen ellenszenvét is *Smith* ellenében s rendíthetetlen elhatározását, hogy kezé nekí sohasesem nyujtandja.

(Folyt. köv.)

Az iskolai év

kezdetevel ajánljuk dusan felszerelt rak-tárunkat a t. szülők szives figyelmébe.

Flu- és Leány fehérneműk, Papanok, Matracok, Ágyterítők, Ingek, Gallérok, Kézeldők, Zsebkendők, Nyakkendők, Esernyők, Pamut- és Gyapju takarók

nagy választékban, olcsó szabott árakban.

Szabó Lajos Fiai

Debrecen,

Dívat-, vászon- és szőnyegáruház.

1195—1905. szám.

Árverési hirdetés.

A debreceni kir. járásbírósnak V. 648/14—1905. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint *Lengyel Jánosné* részére *Jabloneczay Kálmán* debreceni pallagi lakostól 100 korona tőke, ennek 1906. évi július hó 12 napjától számítható 5 százalékos kamatai és eddig összesen 35 korona 16 fill. perköltség erejéig 1905. évi augusztus hó 22-én bíróság lefoglalt 6180 koronára becsült cséplőgép felszereléssel, buza, szalma, török, 2 ló, szekér és egyebekből álló ingóságok 1905. évi szeptember hó 30-án délután 9 órakor kezdetét veendő és a debreceni Pallagon a bérelt tanyán megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, számközlés esetén becsáron alul is el fognak adni.

Debrecen, 1905. évi szept. hó 11-én.

Bódogh Is.
bírói kiküldött

Legjobb bajuszsodró a híres debreceni
„CIVIS” bajuszpedró.

Nem tépi, jól összefogja s nőteti a bajuszt.
 I doboz ára 40 fillér.
 Készítője s főraktára:
MIHALOVITS JENŐ
 gyógyszerháza
 DEBRECZEN, A VÁROSHÁZZAL SZEMBEN.

Scherg Vilmos és Társa brassói
 posztógyára központi raktára

RANUNKEL
H. ÉS FIA

posztónagykereskedő cégénél,
 hol a hazai és külföldi posztógyárak
 remek mintáju
férfi divatszövet
UJDONSÁGOK
 megérkeztek és
 szabott gyári árban adának el.

Nagy választék mindenféle és színű sima anyagokban
 Dorkin, Peronen, Crep és egyenruhászövetekben.

Moskovits József

Ért. ruha divattermében

a most bekövetkező őszi és téli időnyre meglepő
 divatos angol szövetekből a legdiva-
 tosabb öltöny, felöltő, téli kabát és
 szalon öltönyöket mesés szépen elké-
 szítve a legjutányosabb árban készítik

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradtam
 1852 kiváló tisztelettel:

Moskovits József

férfi szabó, FIAC-UTCA 40. Keresztúton, a Hun-
 gáriával szemben.

Szőnyeg vásár!

A raktárunkon lévő szőnyegek nagy részét
 mélyen leszállított áron

árusítjuk el.

Különösen ajánljuk elsőrendű minőségű

Brüsszeli szőnyegeinket

igen szép mintákban, melyek 3 frt 20
 kr. helyett 1 frt 80 kr.-ért kaphatók.

Nagy mennyiségű maradék szőnyegek
 minden fajból

tetemesen leszállítva.

Ezen kedvező bevásárlási alkalom csak
 néhány hétig tart.

Szabó Lajos Fiai cégnél
 Debreczen.

Savanyított
 Fejes és
 Gyalult **Káposzta**
 kapható

DEUTSCH ALBERT és FIA
 fűszerkereskedésében, Hatvan-u. 9.

A Debreczeni Kézizálog Kölcsonintézet

részv. társ.

— Arany János-utca 9. sz. —

Olcso kölcsönöket nyujt értékpa-
 pirokra, ékszerekre, arany és ezüst
 tárgyakra és egyéb ipari készít-
 ményekre.

Ugyanott árverésen visszamaradt
 értéktárgyak, u. m. Briliánt és
 Gyémánt függő, arany férfi óra,
 Briliánt és Gyémánt gyűrű rend-
 kívül jutányos árban kaphatók.

FŐZELÉKEK,

Idel Borsó, Lencse, Bab, Rápa s fűsze-
 árak legolcsóbban beszerezhetőek

FARKAS HENRIK

fűszerkereskedőnél, 1843

Sas- és Piacz-utcai üzletében.

TÉNY és VALÓ

TÉNY és VALÓ hogy **TÉNY és VALÓ**
 legjobban, legolcsóbban és legszolidabban

szolgálják ki a régi jóhírű

WALLERSTEIN FÜLÖP FIAI cégnél

Piacz-utca, Kistemplommal szemben.

A legdivatosabb őszi szövetek selymek megérkeztek.

Női fehérneműek
 mesés olcsó árban

Női és gyermek felöltőkben
 is óriási választék.

Vászon neműben
 nagy raktár.

Minden vevő egy frt. vásárlás után átadott fénykép után életnagyságu képet kap ingyen.

ÁRJEJYZÉKE

Csanak József

saját termelésű

homoki fajborainak.

Kövidinka	— — —	1902-iki 1 liter	—	60 fillér
Kövidinka	— — —	1903-iki 1 „	—	72
Ezerjó	— — —	1903-iki 1 „	—	80
Rizling	— — —	1903-iki 1 „	—	80
Carbenet vörös	— — —	1903-iki 0.70 l üveg	—	90
Ezerjó szemelt	— — —	1900-iki 1 liter	—	100
Császárszállás gyöngye	— — —	1900-iki 0.70 l üveg	—	100

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szó
4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó
4 krajár, 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan vá-
szelünk, ha a szükséges postabélyeg be-
máldozik.

• Apró hirdetések előre fizetendők. •

Oktatás.

INTELLIGENS úri leányokat elfogadok varro-
dásban szabás és varrás tanításra. Schwartz
Észti József kir. her.-u. 8. 2466

Ajánlat.

VILLANYCSENGŐKET KITŰNŐ új módszer
szerint készít és javít Krausz Kálmán bádo-
gos Hatvan-utca 2. 2569

2 NAGY boros pince kiadó Széchenyi-utca 14.
szám. 2571

HATVAN-UTCA 2. szám. Csekély hetti vagy
havi részletekben cicák, boák, férfi és női,
fű, leány öltő nyők, gallérok, kabátok a leg-
olcsóbban beszerezhetők Kaiser Salamon-
nál. 2570

KÜLÖN bejárta tu szép utcai szoba, előszoba
butorozva azonnal kiadó Szappanos-u. 3. 2566

100 Kgr. VÁGOTT száraz cser tüzifa 1 frt, Szür-
reti békák és különféle tűzijátékok nagy vá-
lasztékban kaphatók Merkl Fereonél Fűvész-
kert-u. 14. Telefon 374. 2562

DOMB-u. 9. sz. alatt jó házi koszt kapható ki-
hordásra. 2558

KIVÁLO szép paszatuti, Schasla szőlő 5 kg.
postakosár 90 kr. Dávid Zoltán hiveteli üzle-
tében. Telefon 315. Ugyanott tanuló felvé-
tetik. 2468

HULLADÉK papir zsákonként 30 filléért kap-
ható. Cim a kiadóban.

VETŐGÉPEK teljesen kijavítva, felelősség mel-
lett potom árban, részlet fizetésre is kapha-
tók Ráhmér Sándornál Piac-utca 26. Nagy-
trafik udvar.

OLCSÓ CUKOR és kávé. Sütéshez és főzéshez
nagyon jó az általánosan elismert Palma Zsir
1 kg. 60 kr. Mindig friss Margarín Vaj 1 kg.
60 kr. Pislék házi rozs liszt 1 kg. 9 kr. Kap-
ható Kohn Henrik fűszer, festék és déli gyü-
mölc kereskedésében. 2401

LEGFINOMABB csillár petróleum 1 liter 16 kr.
1-ső minőségű tisztán kezelt kókusz növény-
zsír 1 kg 60 kr. Lindenfeld J. Jenő fűszer-
és gyarmatáru nagykereskedőnél. Debrecen,
Városház-utca 2. 2368

FRISS VAJ érkezik naponta kétszer. 1 kg. Có-
cuszsír 60 kr. Kertész Sándor fűszer- és
csemege kereskedésébe, Kossuth és Batthyáni
utca sarkán, a színházzal szemben. 2322

ISKOLAKÖNYVEK erős cérna fűzéssel mérsé-
kelt árért Antalynál kötetnek be Piac-utca
31, városházzal szemben. 2316

SZEGEDI paprika különlegességek nagyban és
kicsinyben nagyválasztékban kaphatók Lin-
denfeld J. Jenő fűszerkereskedőnél Debrecen,
Városház-utca 2. 2811

KÉT szoba, konyha. pince Batthányi-utca 4.
azonnal kiadó. 2584

ÓRIÁSI választékban kaphatók mindenféle trieszti
kávé különlegességek, feltűnő olcsó árak mel-
lett Lindenfeld J. Jenő fűszerkereskedőnél
Debrecen, Városház-u. 2. 2810

KÖHLER LAJOS kárpitos, diszító, angol bőr-
butor készítő szolid árban vállal minden e
szakmához tartozó munkákat és modern di-
szítéseket izléses kivitelben, u. m. mindenféle
javítások és átalakításokat Piac-u. 40. sz. ud-
varban. 2146

LÁXA legjobb, legenyhébb, legbiztosabb has-
hajtó felnőtteknek, gyermekeknek egyiránt.
(Phenolphthaleinum tableta) Egy doboz 70 fillér.
Főraktár Jóna és Jóna drogueriája, Deb-
recen, Kossuth-u. 6. 2018

Villamoscsengők, telefonok
villámhárítók berendezések
minden terjedelemben, ja-
vítását és évi gondozását
legjuttányosabban és jótál-
lás mellett eszközli Föld-
vári L. debreceni első
Elektrotechnikai vállalata
Kossuth-utca 1. szám, (az
udvarban.) Villamos fel-
szerelések, zseb-lámpák,
kerékpár és alkatrészek raktára. Képes ár-
egyzék ingyen. Telefon szám 168. 2003

A LEGJOBB ÓRÁK legszolidabb éksze-
rek egyszerűtől a legdrágább-
ig, valamint órajavítások leg-
olcsóbban Kurián Gyula mű-
órásnál Debrecen, Piac-utca
42. Vidéki megrendelést pon-
tosan eszközölk. Tanuló fel-
vétetik. 2002

FODRASZNO házakhoz ajánlkezik és alka-
lomra. Sziv-u. 8. 2581

LEGFINOMABB PRÁGAI Sódar, szépségpi-
virsti, kolozsvári szalonna különföldi sajtok,
főző és tea-vaj állandóan friss minőségben
kapható Tóth Kálmán fűszer és csemegekeres-
kedésében. 2580

4 SZOBÁS lakosztály, garzon lakás, üzletnek
alkalmas helyiségek november 1-re kiadók.
Rákócy-utca 8. 2585

Kereslet.

BALOGH M. J. fűszer és vegyes üzletébe egy
tanuló felvétetik Hatvan-u. 15. 2561

UTAZOK fix fizetés és magas jutalékkal nagy
részvénytársaságnál azonnali és állandó al-
kalmazást nyernek. Csakis intelligens, jó
megjelenésti urak küldjék referenciákkal el-
látott ajánlataikat „K. R.” jelige alatt Deb-
recen poste restante. 2407

EGY kézi munkás felvétetik Vámosi Ferenc
férfi szabónál Vigkedvü Mihály-u. 32. 2582

Eladás.

4 HOLD ondódi föld jutányos áron eladó. Arany
János-u. 15. sz. 2325.

HAZHELYEKNEK alkalmas telkek termő sző-
lővel és nemesfajú gyűrölcsfákkal eladók a
Fejenz József-utca. Ertekezhetni dr. Szűcs
Géza ügyvéd irodájában Széchenyi-u. 14. 2872

VIDÉKEN, jobbforgalmu fűszer- és vasüzlet
haláleset miatt eladó, 2551

UJOSZTÁSÚ FÖLD (2 hold 425 öl) a város-
hoz egészen közel eladó, Debreceni Első Ta-
karékpénztár. 2026

Van szerencsém a m. t. vevőközöniséget
értesíteni, hogy tülhalmazott raktár miatt a

férfi divat czikkeket

n. m. ingeket, alsó nadrágokat, gallérokat,
kézleket, kalapokat, nyakkendőket s b.

beszerzési áron alól

bocsátom áruba.

Ezen kedvező bevásárlási alkalmat a m.
t. vevőközöniség szives figyelmébe ajánlom.

Tisztelettel:

BORSOS KATA
DEBRECENZ, Városház

Ide! termesű

Hüvelyes főzelékek,

BAB BORSÓ

LENCSE MÁK

KÖLESKÁSA

Száritott lengyelgomba

legolcsóbban kapható

KONTSEK GÉZÁNÁL

Főüzlet: Kossuth-utca.

Fiók-üzlet: Csapó-utca.

H : H : H : H : H : H

Női ruha**varró-termünket**

ujonnan szervezve, annak vezetésére

Fülöp Sándor

hirneves szabómestert nyertük meg,
hol

Kabátokat, Angol Costümokat, Seta-
és Alkalmi ruhákat

saját szövetekből

a legkényesebb igényeknek is meg-
felelve, rövid idő alatt jutányosan
készítettünk.

Bosznay J. és Társa

női-divatterme

DEBRECENZ, Kossuth-u. 5.

H : H : H : H : H : H

NŐI RUHASZÖVETEKBŐL

(koczkás és sima) egyedül nálam van a legújabb divatu és legjobb minőségű, amelyeket igazán
bámulatos olcsó árak mellett árulok.

VIGYÁZZ! Kékre festett kirakat.

20 láda maradékot is kaptam, azokat félárban árulom.

LÓWY F.

Piac-utca 24. szám alatt
a kistemplommal szemben.